

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.173/2015/4.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Vujevich Imre ügyvéd által képviselt felperesnek a Lajer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lajer Zsolt ügyvéd) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 2.P.90.357/2012. számon indult és a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.635.011/2013/10. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 490.500 (négy száz kilencvenezer-öt száz) Ft együttes fellebbezési- és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra 240.000 (kétszáz negyvenezer) Ft fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 2007. szeptember 6. napján CHF alapú kölcsönszerződést kötöttek, mely alapján az alperes 3.000.000 Ft összeget folyósított a felperesnek.

A felperes keresetében a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte a Ptk. 4. § (1) bekezdésére, 202. §-ára, 205. § (3) bekezdésére és 234. § (1) bekezdésére hivatkozással.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a perbeli szerződés nem uzsorás, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, és az alperes nem valósított meg joggal való visszaélést sem.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés semmis. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott: a per során hivatalból kellett figyelembe venni a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdése szerinti semmisségi okokat. Megítélése szerint a kölcsönszerződés II. része 7.3 és 7.4 pontjai nem felelnek meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjában előírt követelményeknek, nem egyértelműek, nem világosak, nem állapítható meg, hogy a körülmények változása milyen mértékben hat ki a fogyasztók fizetési kötelezettségeire.

A másodfokú bíróság szerint a perbeli kölcsönszerződés nem tartalmazza az eladási és vételi árfolyam különbözetéből eredő árfolyamrést, így az a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján is semmis.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új tárgyalásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Hpt. 213. § (1) bekezdés c.) és d.) pontjába, a Pp. 3. § (3) bekezdésébe, 81. § (1) bekezdésébe, 141. § (2) bekezdésébe, 146/A. § (1) bekezdésébe, 206. § (1) bekezdésébe, 213. § (1) bekezdésébe, 234. § (1) bekezdésébe, 235. § (1) bekezdésébe, 252. § (2) bekezdésébe, 253 § (3) bekezdésébe, valamint a Ptk. 2. § (2) bekezdésébe, 4. § (1) bekezdésébe, 5. § (1) és (2) bekezdésébe,

239/A. § (1) bekezdésébe, valamint a 41/1997.(III.5.) Kormányrendelet 8. § (1) és (2) bekezdésébe, 11/B. § (1) bekezdés a) és b) pontjába, 12. §-ába ütköző módon jogszabálysértő.

Az anyagi jogi jogszabálysértések közül kiemelte, hogy a kölcsönszerződés eleget tett a megkötésekor hatályos Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjában írt feltételeknek, e jogszabályi rendelkezést csak későbbi módosítással kötötte szigorúbb feltételekhez a jogalkotó.

Álláspontja szerint a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti semmisség megállapítása a Kúria 6/2013. PJE határozatában foglaltak alapján már nem tartható fenn.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az alperes által hivatkozott indokokra tekintettel nem jogszabálysértő.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján jogszabálysértőnek találta.

A Kúria egyetért az alperes felülvizsgálati kérelmében írtakkal annyiban, hogy a perbeli kölcsönszerződés az árfolyamrés feltüntetésének hiányára tekintettel nem a Hpt. 213 § (1) bekezdés c) pontja alapján érvénytelen. A Kúria 2/2014. PJE határozatának 3. pontja ugyanis tisztességtelennek minősítette a különmű árfolyam alkalmazását. Egy tisztességtelen szerződési rendelkezés feltüntetésének az elmaradása miatt pedig a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a szerződés nem minősíthető jogszabályba ütközőnek.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében helyesen mutatott rá: más szempontokat kell figyelembe venni a kamat-, költség-, díj módosítását lehetővé tevő szerződéses rendelkezés Hpt. 213. § (1)bekezdés d) pontja szerinti, illetve a szerződéses rendelkezés Ptk. 209. §-a szerinti tisztességtelenségének vizsgálatakor. Fontos eljárásjogi különbség, hogy ez utóbbi vizsgálatára a Pp. 23. § (1) bekezdés k) pontja alapján elsőfokú hatáskörrel a törvényszék rendelkezik. Jelen perben, a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt elsőfokú eljárásban ezen hatásköri rendelkezésre tekintettel is csak az volt vizsgálható, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelően részletesen meghatározza-e azokat a feltételeket, illetve körülményeket, amelyek esetén a hiteldíj megváltoztatható. Az elsőfokú bíróság ezen feltételeket és körülményeket vizsgálva azt állapította meg, hogy azok megfelelnek a Hpt. hivatkozott rendelkezésének. Ezzel szemben a másodfokú bíróság e körben nem az egyoldalú szerződésmódosítás feltételei meghatározásának hiányára hivatkozva változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét, hanem arra, hogy a

szerződés szerinti ok-lista nem elég egyértelműen, konkrétan határozza meg a feltételeket, az alapján a fogyasztó nem rendelkezik a szükséges információval arról, hogy kötelezettségei növekedésére ezek a rendelkezések mennyiben hatnak ki. Ez utóbbi tényezőket a másodfokú ítélet meghozatalakor már ismert 2/2012. (XII. 10.) PK vélemény szerint is a tisztességtelenség körében kellett értékelni, mely jogértelmezést később a 2/2014. PJE 2. pontja is megerősített. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróságnak a felperes Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjára alapított keresetét el kellett volna utasítani.

A fent kifejtettetekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott egyéb jogszabálysértések vizsgálatát szükségtelennek találta.

A Kúria ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Kúria ítélete alapján a másodfokú- és a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdés szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - perköltség viselésére, mely összegből 300.000 Ft a felülvizsgálati eljárási illeték és 190.500 Ft az alperes jogi képviselőjének a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban felmerült ügyvédi munkadíja, ami az ÁFA-t is tartalmazza. A felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. §-a alapján köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a magyar államnak megfizetni.

Budapest, 2015. június 30.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

/Seres Józsefné/
bírószági tisztviselő

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.173/2015/4.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Vujevich Imre (6500 Baja, Eötvös u. 6.) ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Lajer Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Széchenyi rkp. 8., ügyintéző: dr. Lajer Zsolt ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 2.P.90.357/2012. számon indult és a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.635.011/2013/10. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 490.500 (négy száz kilencven ezer-öt száz) Ft együttes fellebbezési- és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra 240.000 (kétszáz negyven ezer) Ft fellebbezési

illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 2007. szeptember 6. napján CHF alapú kölcsönszerződést kötöttek, mely alapján az alperes 3.000.000 Ft összeget folyósított a felperesnek.

A felperes keresetében a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte a Ptk. 4. § (1) bekezdésére, 202. §-ára, 205. § (3) bekezdésére és 234. § (1) bekezdésére hivatkozással.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a perbeli szerződés nem uzsorás, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, és az alperes nem valósított meg joggal való visszaélést sem.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés semmis. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott: a per során hivatalból kellett figyelembe venni a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdése szerinti semmisségi okokat. Megítélése szerint a kölcsönszerződés II. része 7.3 és 7.4 pontjai nem felelnek meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjában előírt követelményeknek, nem egyértelműek, nem világosak, nem állapítható meg, hogy a körülmények változása milyen mértékben hat ki a fogyasztók fizetési kötelezettségeire.

A másodfokú bíróság szerint a perbeli kölcsönszerződés nem tartalmazza az eladási és vételi árfolyam különbözetéből eredő árfolyamrést, így az a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján is semmis.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új tárgyalásra, új határozat hozatalára

utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Hpt. 213. § (1) bekezdés c.) és d.) pontjába, a Pp. 3. § (3) bekezdésébe, 81. § (1) bekezdésébe, 141. § (2) bekezdésébe, 146/A. § (1) bekezdésébe, 206. § (1) bekezdésébe, 213. § (1) bekezdésébe, 234. § (1) bekezdésébe, 235. § (1) bekezdésébe, 252. § (2) bekezdésébe, 253 § (3) bekezdésébe, valamint a Ptk. 2. § (2) bekezdésébe, 4. § (1) bekezdésébe, 5. § (1) és (2) bekezdésébe, 239/A. § (1) bekezdésébe, valamint a 41/1997.(III.5.) Kormányrendelet 8. § (1) és (2) bekezdésébe, 11/B. § (1) bekezdés a) és b) pontjába, 12. §-ába ütköző módon jogszabálysértő.

Az anyagi jogi jogszabálysértések közül kiemelte, hogy a kölcsönszerződés eleget tett a megkötésekor hatályos Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjában írt feltételeknek, e jogszabályi rendelkezést csak későbbi módosítással kötötte szigorúbb feltételekhez a jogalkotó.

Álláspontja szerint a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti semmisség megállapítása a Kúria 6/2013. PJE határozatában foglaltak alapján már nem tartható fenn.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet az alperes által hivatkozott indokokra tekintettel nem jogszabálysértő.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján jogszabálysértőnek találta.

A Kúria egyetért az alperes felülvizsgálati kérelmében írtakkal annyiban, hogy a perbeli kölcsönszerződés az árfolyamrés feltüntetésének hiányára tekintettel nem a Hpt. 213 § (1) bekezdés c) pontja alapján érvénytelen. A Kúria 2/2014. PJE határozatának 3. pontja ugyanis tisztességtelennek minősítette a különmű árfolyam alkalmazását. Egy tisztességtelen szerződési rendelkezés feltüntetésének az elmaradása miatt pedig a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a szerződés nem minősíthető jogszabályba ütközőnek.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében helyesen mutatott rá: más szempontokat kell figyelembe venni a kamat-, költség-, díj módosítását lehetővé tevő szerződéses rendelkezés Hpt. 213. § (1)bekezdés d) pontja szerinti, illetve a szerződéses rendelkezés Ptk. 209. §-a szerinti tisztességtelenségének vizsgálatakor. Fontos eljárásjogi különbség, hogy ez utóbbi vizsgálatára a Pp. 23. § (1) bekezdés k) pontja alapján elsőfokú hatáskörrel a törvényszék rendelkezik. Jelen perben, a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt elsőfokú eljárásban ezen hatásköri rendelkezésre tekintettel is csak az volt vizsgálható, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelően részletesen

meghatározza-e azokat a feltételeket, illetve körülményeket, amelyek esetén a hiteldíj megváltoztatható. Az elsőfokú bíróság ezen feltételeket és körülményeket vizsgálva azt állapította meg, hogy azok megfelelnek a Hpt. hivatkozott rendelkezésének. Ezzel szemben a másodfokú bíróság e körben nem az egyoldalú szerződésmódosítás feltételei meghatározásának hiányára hivatkozva változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét, hanem arra, hogy a szerződés szerinti ok-lista nem elég egyértelműen, konkrétan határozza meg a feltételeket, az alapján a fogyasztó nem rendelkezik a szükséges információval arról, hogy kötelezettségei növekedésére ezek a rendelkezések mennyiben hatnak ki. Ez utóbbi tényezőket a másodfokú ítélet meghozatalakor már ismert 2/2012. (XII. 10.) PK vélemény szerint is a tisztességtelenség körében kellett értékelni, mely jogértelmezést később a 2/2014. PJE 2. pontja is megerősített. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróságnak a felperes Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjára alapított keresetét el kellett volna utasítani.

A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott egyéb jogszabálysértések vizsgálatát szükségtelennek találta.

A Kúria ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Kúria ítélete alapján a másodfokú- és a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdés szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - perköltség viselésére, mely összegből 300.000 Ft a felülvizsgálati eljárási illeték és 190.500 Ft az alperes jogi képviselőjének a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban felmerült ügyvédi munkadíja, ami az ÁFA-t is tartalmazza. A felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. §-a alapján köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a magyar államnak megfizetni.

Budapest, 2015. június 30.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelével:

*/Seres Józsefné/
bíróági tisztviselő*